

Når lovbrudd blir legitimt

Tannhelsefeltet skal utredes. Både personellmangel i distriktene og pasientenes egenandeler er forhold som stortinget har stilt spørsmål ved. Selv om Den offentlige tannhelsetjenesten har hatt bedre rekruttering det siste året, har man stadig et stabilitetsproblem.

Mange av de nye tannlegene kommer fra Tyskland, og med utvidelsen av EU må vi forvente en større tilstrømming av utenlandske tannleger. Intet vondt sagt om disse, men det burde være mulig å få norske søkere til stillingene.

Det er imidlertid et stort problem, også for rekrutteringen av personell, at de økonomiske rammene for Den offentlige tannhelsetjenesten i flere fylker er uforutsigbare, slik at tjenestetilbudet hvert år står i fare for å bli faglig uforvarlig.

Det påpekes fra flere hold at gjelden fylkeskommunene beholdt etter at staten overtok sykehusene, nå truer fylkeskommunale tjenestetilbud. I høst var både Telemark og Sør-Trøndelag så presset at fylkestannlegene måtte informere politikerne om at den forespeilte økonomi for 2004 ville innebære kutt i tilbudet. Politikerne som likevel prioriterer slik, bryter etter Tannlegeforeningens syn lov om tannhelsetjenesten. Når 5000 barn i Telemark ikke får tannhelsetjenester de har krav på, vil de etter hvert heller ikke få de tannlegene de fortjener. Lov om helseper-

sonell stiller krav til faglig forsvarlighet. Ved systematisk ikke å behandle melketenner bryter tannlegene loven. Det er en fattig trøst at dette skjer etter økonomisk pålegg fra politikerne. Vi har i mange år sett at tannlegene svarer med å velge en annen arbeidsplass. Som én av representantene uttrykte det ved siste representantskap; problemet er kanskje at våre sjefer har forskjøvnet virkeligheten overfor politikerne, slik at de ikke forstår hvilke utfordringer vi står overfor. Da blir det naturlig å kutte der det svir minst.

Vel er tannhelsen generelt stadig god i Norge, men både småbarnas kariesutvikling og økningen i antall eldre med egne tenner tilsier en renessanse for Den offentlige tannhelsetjenesten i Norge. Den sterke offentlige tannhelsetjenesten som kan tilby tjenester tilpasset ressurskrevende grupper er flere steder i ferd med å svekkes.

Vi trenger ikke en utredning for å se dette. Vi trenger ikke en 5-6 milliarders trygdesatsing heller. Det vi etterspør er bedre økonomisk forutsigbarhet for den del av tannhelsetjenesten som stortinget gjennom tannhelsetjenesteloven har utpekt til å løse disse oppgavene. Dette

ville sette den bedre i stand til å utføre sine oppgaver og fortsette moderniseringen av klinikkstrukturen. Noen tannleger blir såret når det reduserte tjenestetilbudet

forklares med at lønnsbudsjettet er blitt (for) stort.

Sannheten er at de senere års lønnsutvikling synes å ha bremsert og kanskje snudd utviklingen gjennom de foregående tjue årene, da tannlegene forlot Den offentlige tannhelsetjenesten.

Representantskapet vedtok en resolusjon der det ble uttrykt bekymring for situasjonen. NRK Telemark fulgte

opp meldingen fra NTB, og noen dager i november så det ut til at budsjettet ville bli styrket med tre millioner kroner. Ved Tidendes deadline var imidlertid de borgerlige partiene i fylket ikke villige til å gi befolkningen de rettigheter som ble innført gjennom lov om tannhelsetjenesten i 1984. Det er tjue år siden. Og regjeringen den gang var borgerlig.

Carl Kristian Bråten